දේශීය ආගමික හා සංස්කෘතික ප්‍රබෝධය

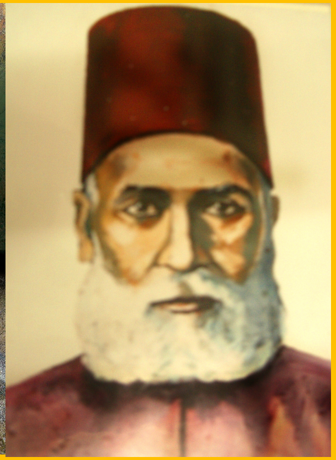

සැකසුම :- කෞශල්‍යා ගම්ලත්
ර/ විද්‍යාරාජ විද්‍යාලය
බටුගෙදර

දේශීය ආගමික හා සංස්කෘතික ප්‍රබෝධය යනු

විදේශීය බලවේග හමුවේ දේශීයත්වය රැක ගැනීමට ලාංකිකයින් ගෙනගිය ව්‍යාපාරයයි.

විදේශීය බලවේගය :- මිෂනාරි ව්‍යාපාරය

- මිෂනාරි ව්‍යාපරය යනු ඉංග්‍රිසීන් විසින් ක්‍රිස්තියානි ආගම ව්‍යාප්ත කිරීම සදහා ගෙනගිය ව්‍යාපාරයයි.
- මෙකල ලංකාවට පැමිණි මිෂනාරි කණ්ඩායම් කිහිපයකි.
- ඔවුන් ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශ වල ව්‍යාප්ත වී ක්‍රිස්තියානි ආගම හා එම සංස්කෘතිය ප්‍රචාරය කරන ලදි.

මිෂනාරි සංවිධාන	ව්‍යාප්ත වූ ප්‍රදේශ
බැප්ටිස්ට් මිෂනාරි සමාගම	කොළඹ
වෙස්ලියන් මිෂනාරි සමාගම	කොළඹ , කළුතර , ගාල්ල, මීගමුව, යාපනය
අමෙරිකන් මිෂනාරි සමාගම	යාපනය
එංගලන්ත මිෂනාරි සමාගම	කොළඹ , ගාල්ල, කල්පිටිය, මන්නාරම, මහනුවර
චර්ච් මිෂනාරි සමාගම	කොළඹ , ගාල්ල, කල්පිටිය, මන්නාරම, මහනුවර

මිෂනාරි සංවිධාන ආගම ප්‍රචාරය කිරීම සඳහා ගෙනගිය ක්‍රියාමාර්ග

01.ලේඛනය

- ❑ විවිධ පුවත්පත් සගරා මුද්‍රණය කොට ජනතාව අතර බෙදාහැරීම
  - ❑ මාසික තැග්ග
  - ❑ ලංකා නිධානය
  - ❑ උරගල

02.දේශනය

- ❑ පන්සල් හා ජනතාව රැස්වන ස්ථාන වල ක්‍රිස්තියානි පූජක වරු විසින් දේශන හා සාකච්ඡා පවත්වමින් ආගම ප්‍රචාරය කිරීම

03.අධ්‍යාපනය

- ❑ පාසැල් ආරම්භකොට ඒ මගින් ආගම පැතිර වීම
  - ❑ ස්වභාෂා පාසල්, බාලිකා පාසල්, පූණ්‍ය පාසල්, නේවාසික පාසල්, සෙමනේරි
  - ❑ මෙම පාසල් රජයේ අනුග්‍රහය ලැබූ අතර ආගම ප්‍රචාරය ප්‍රධාන අරමුණ විය

- **ක්‍රිස්තු භක්තිකයින්ට, කතෝලිකයින්ට විශේෂ වරප්‍රසාද ලැබීම**
- **දේශිය ආගම් හා සංස්කෘතීන් පරිහානියට පත්වීම**
- **මේ නිසා දේශීය ආගම් හා සංස්කෘතීන් නගා සිටුවීමට දේශීය ජනකොටස් (බෞද්ධ, හින්දු, ඉස්ලාම්) නැගී සිටීම**
- **මිෂනාරි වරු යොදාගත් මාධ්‍යයන්ම යොදා ගනිමින් ඔවුන් තම ආගම් නැවත පිබිදවීමේ ව්‍යාපාරයක් දියත් කිරීම**

බෞද්ධ පුනරුද ව්‍යාපාරය

- වැලිවිට සරණංකර හිමියන් විසින් පදනම දැමීම
- සෙසු නායකයින්

- *පැවිදි නායකයින්*
  - *වලානේ සිද්ධාර්ථ හිමි*
  - *හික්කඩුවේ සුමංගල හිමි*
  - *මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානන්ද හිමි*
  - *බුලත්ගම ධම්මාලංකාර හිමි*
  - *එස්. මහින්ද හිමි*
- *ගිහි නායකයින්*
  - *අනගාරික ධර්මපාල තුමා*
  - *හෙන්රි ස්ටීල් ඕල්කොට් තුමා*
  - *වලිසින්හ හරිස්චන්ද්‍ර තුමා*
  - *ඩී.බී.ජයතිලක මහතා*
  - *ආතර් වී දියෙස්*
  - *පියදාස සිරිසේන මහතා*

- පරම විඥානාර්ථ සමාගම, මහා බෝධි සමාගම, තරුණ බෞද්ධ සංගමය පිහිටුවීම (ඕල්කොට් තුමා, අනගාරික ධර්මපාල තුමා)

බෞද්ධ පුනරුද ව්‍යාපාරය සඳහා යොදාගත් මාධ්‍යයන්

- ලේඛන මාධ්‍ය
  - *මුද්‍රණාල පිහිටුවීම - ලංකාතිලක විශෘත, සරසවි සදරැස, සුදර්ශන , කවට කථිකයා ආදී මුද්‍රණාල පිහිටුවීම*
  - *පුවත්පත් ,සගරා පොත් මුද්‍රණය - ලක්මිණි පහන, සරසවි සදරැස*
- දේශන මාධ්‍ය
- *පංච මහා විවාද පැවැත්වීම*
  - *පානදුරා වාදය*
  - *වරාගොඩ වාදය*
  - *උදන්ගොඩ වාදය*
  - *බද්දේගම වාදය*
  - *ගම්පොල වාදය*
- අධ්‍යාපනය
  - *පිරිවෙන් අධ්‍යාපනය*
  - *ඉරුදින දහම් පාසල්*
  - *බෞද්ධ පාසල් ඇතිකිරීම (කොළඹ ආනන්ද විද්‍යාලය , ගාල්ල මහින්ද විද්‍යාලය)*
- වෙනත් ව්‍යාපාර ඇරඹීම
  - *ජාත්‍යාලය වර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපාරය*
  - *පූජනීය ස්ථාන රැක ගැනීමේ ව්‍යාපාරය*
  - *අමද්‍යප ව්‍යාපාරය*
  - *ආගමික උත්සව*

සරසවි
සඳරැස
වෙසක් උදාව අප වෙත ගෙනෙන
විමුක්තියේ මංගල පණිවුඩය
නුවණ නිවනට මඟයි

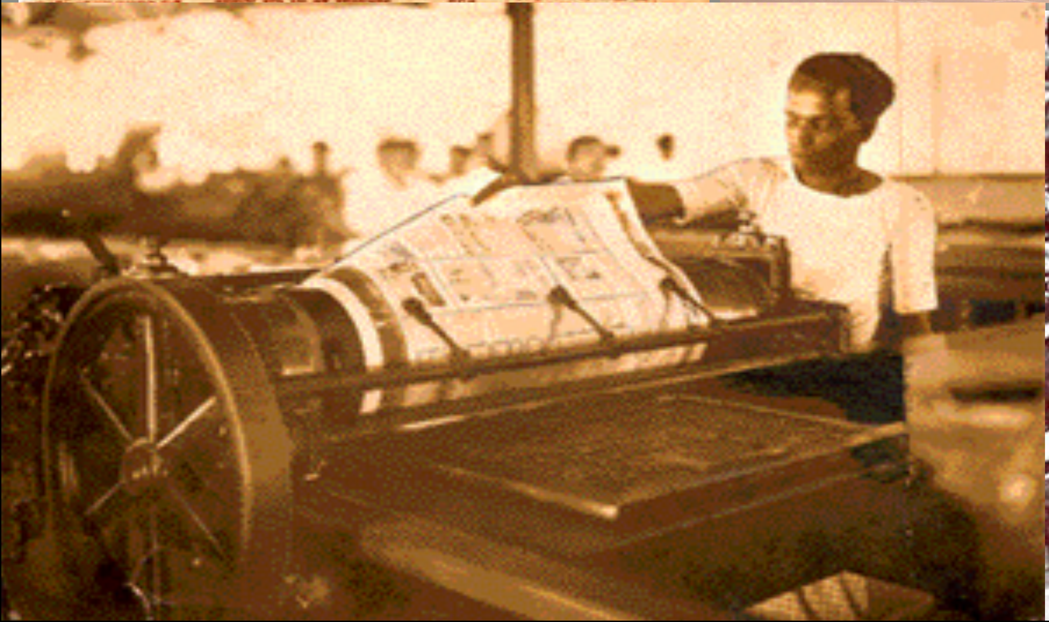

ආනන්ද විද්‍යාලය 1942

හින්දු පුනරුද ව්‍යාපාරය

ආරුමුග නාවලර් තුමා පුරෝගාමී වීම හා පොන්නම්බලම් රාමනාදන්, පොන්නම්බලම් අරුනාචලම් යන දෙදෙනා එය ඉදිරියට ගෙන යාම

- යාපනයේ වන්නියාර් පොන්නෙයි හි හින්දු විද්‍යාලය ඇරඹීම
- එහි මුද්‍රණාලයක් ඇරඹීම
- උදයභාණු පුවත්පත පල කිරීම
- ශෛව විද්‍යාසාලෛ නැමති ඉංග්‍රීසි පාසල ඇරඹීම
- ශෛව පරිපාලන සභාව පිහිටුවීම
- හින්දු දරුවන්ට නිවසේ ඉගැන්වීම හා ඔවුන්ට පොත් රචනා කිරීම (පෙරිය පුරාණම්, ස්කන්ද පුරාණම්)

Sir Ponnambalam Arunachalam   Sir Ponnambalam Ramanathan

ඉස්ලාම් පුනරුද ව්‍යාපාරය

සිද්ධි ලෙබ්බෙ මහතා පුරෝගාමී වීම හා ටී. බී. ජයා මහතා එය ඉදිරියට ගෙන යාම

- කොළඹ මුස්ලිම් සංගමය පිහිටුවීම
- සහිරා විද්‍යාලය ඇරඹීම
- අරාබි භාෂාව හා ඉංග්‍රීසි භාෂාව ඉගැන්වීම ව්‍යාප්ත කිරීම
- මද්‍රාසා පාසල් ආරම්භ කිරීම
- කාන්තාවන් සදහා පාසල් ඇරඹීම
- මුස්ලිම් නේෂන් පුවත්පත ඇරඹීම
- ඉස්ලාම් රිවීව් සගරාවට ලිපි සැපයීම

මෙලෙස බ්‍රිතාන්‍යයන්ගේ බලපෑම් වලට එරෙහිව දේශීය ආගම්,දේශීය සම්ප්‍රදායන් හා සංස්කෘතීන් ආරක්ෂා කොට ගැනීම සදහා දේශීය නායකයෝ කටයුතු කළහ.